

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmvla Caietani

Cajetan, Thomas

Antverpiae, 1575

Vindicatio semper est peccatum: & quid de mina.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41716

422 Militum peccata

criminum maculas, dum omnium aut multorum libidini patet (quoniam & adulterii, & incestus, & sacrilegii reatus facile incurrit, præter fraudes extorsionesque quas exercent, aut quibus consentiunt) earum poenitentiae relinquamus. Quæ quando euenerit, sit confessor prudens, non curans discernere species à speciebus dictorum criminum: ne se & illam intentionem præcipitet inutiliter: sat est enim confusè tunc hæc dixi: vt declarauimus in commentariis tertie partis.

Miles potest tripliciter peccare.

Militum peccata pecularia sunt tria. Concutere pauperes: hoc est extorquere vi vel metu ab eis, & lædere etiam in persona quandoque. Calumniam inferre diuitibus, imponendo illis quòd sunt factiosi, quod sunt rebelles, quòd sunt hostes, &c. Et tertium quod est causa omnium, non contentari stipendiis suis: hinc enim concussiones, hinc calumnie, hinc prædæ, rapinæ, &c. Præter hæc autem tria quæ à Ioanne Baptista didicimus Luc. iii. ponit Aristoteles luxuriam: tanquam gens militaris nata sit ad carnis petulantiam. Implicatur quoque hodie multi eorum blasphemie vitio.

Vindicatio semper est peccatum: & quid de mina.

Minari, actus est vindicatiuus: & potest bene & malè fieri. Contingit autem in minis inueniri quintupliciter peccatum. Primò, ex malo comminato: si scilicet non est iustum. Et tunc esse peccatum mortale: quia iniustum ex suo genere est mortale, nisi minimum quid sit.

Secundò ex ratione comminandi: si scilicet minatur non ratione iustitiæ, vel correctionis, &c. sed ad ultionem. Et hoc tunc est mortale quum voluntas ultionis

ultionis vsque adeo procedit, vt non curet siue iusta sit, siue non. Tertio, ex modo, si nimis accenditur ira comminando. Et hoc communiter est veniale. Quarto, ex desistendo ab executione iustarum minarum, praesertim iuramento firmatarum. Et hic oportet discernere an mutatio aliqua superuenerit, ob quam minae possint aut debeant remitti: minae enim iustae intelliguntur & sunt secundum praesens demeritum: quia scilicet tunc quando fiunt minae, ille contra quem fiunt, meretur illam punitionem. Et propterea si ante punitionem mutatio aliqua superuenit (puta quia poenitentiam agit, aut petit veniam, aut alii bene meriti rationabiliter intercedunt, aut melius est non punire: quamuis ille demereatur) non peccatur remittendo minas. Repente, inquit Deus, loquar aduersus gentem: si poenitentiam egerit gens illa, agam & ego poenitentiam super verbo quod loquutus sum. Et David iurauit extincturum se Nabal cum eius domo, & tamen precibus Abigail placatus remisit. Et hoc modo mater quae iurauit verberare filium vel famulam, postea ne quietam domus pacem turbet, non exequitur, tanquam executio esset impeditiua melioris boni. Et sic de similibus. Si autem omnia immutata sunt, exequenda sunt minae iustae, alioquin peccatum inconstantiae est negligentis iustitiam. Et iuxta naturam causae, de grauitate eius iudicandum est si iuratae non sunt: nam iuramentum in hoc casu obligaret subperiurio ad executionem: vt infra in verbo, periurium, declarabitur. Quinto peccatur ex fictione: vt si quis minatur solo verbo, non animo exequendi quod dicit se facturum. Et tunc committitur peccatum mendacii officiosi, ad terrendum vtiliter delinquentes.

Peccata.